

gjærne være, at der ikke er Meget at gjøre, men Meget er der heller ikke gjort, og i ethvert Tilfælde er det ikke kommet den Paagjældende personlig til Nytte, hvad der er gjort, hverken ham eller hans Moder har havt nogenſomhelſt Gavn af, hvad der er gjort. Saameget synes at være klart, at, om det end kan være oplyst, hvad der ikke har foreligget Udvalget Noget om, at den Paagjældende fra Barndommen kan have havt Anlæg til Sindsfygdom, ſaa er det aabenbart, at dette Anlæg har udviklet ſig under hans Krigstjeneste, og det er meget tvivlsomt, om det vilde være blevet udviklet i den Grad, ſom Tilfældet har været, hvis han ikke var bleven udfreven til Soldat. Dette Anlæg maa ikke have været stærkt traadt frem, førend han blev Soldat, thi ſaa vilde det uden Tvivl være bleven gjort gjældende ved Sæſſionen, ſaa at han formodentlig ſlet ikke var bleven tagen til Soldat, og det maa have været længe under hans Tjenestetid, førend man er bleven ret opmærksom derpaa, thi ellers havde man ikke, ſom Kompagnichefen udtryffeligt ſiger, ſtraffet ham mange Gange haardt. Den ærede Miniſter mente, at diſſe Meddeleſer fra Kompagniet formodentlig ikke vare fremkomne, førend der var blevet Spørgsmaal om Erſtattung. So, diſſe Breve fra den paagjældende Kompagnichef foreligge allerede i Efteråret 1867, det er Meddeleſer til Moderen om, hvorledes den Paagjældendes Tilſtand var, dengang han var bleven kaſſeret og ſtulde til Sindsfygeanſtaltten. De Dp-lyſninger, jeg nærmest tænker mig, der kunne være at indhente, ſtulde være, om det maatte kunne godtgjøres, at Sindsfygdommen netop var bleven udviklet ved den Paagjældendes militære Vælfser, og hvis der bliver reist Sag derom, vil vel dette Spørgsmaal derigjennem kunne oplyſes. Med Henſyn til det andet Andragende, vi foreslaa henviſt til den ærede Miniſter, gjorde den ærede Miniſter gjældende, at det var aldeles nødvendigt for Militære at have Plads til diſſe Vælfser, og at det blev mere nødvendigt efterhaanden — ſom Skydevaabnene mere og mere udviklede ſig. Ja, det kan være meget rigtigt, at det er nødvendigt, og diſſe Folk, der have underſkrevet Andragendet, ere heller ikke uvillige til at tage deres Del i de Byrder, der ville komme til at paahvile dem; men naar den ærede Miniſter mente, at det kun er vanſkelige og ſære Eiendomsbeſiddere, der kunne klage over noget Saadant, og at det ikke er patriotiſke Menneſter, thi de tage gjærne Del i Byrderne, ſaa vil jeg dertil ſige, at jeg tror ikke, at alle diſſe Andragender kunne komme ind under Betegnelsen vanſkelige og ſære Eiendomsbeſiddere. Det er jo dog almindeligt, at den, der ſkal gjøre Noget for det ſælles Fædrelandſke — det er deri, det Patriotiſke ſtulde viſe ſig — pleier i Almindelighed nok at ville have Erſtattung. Vi behøve ikke at gaa længere end til dem, der ſtaa denne Sag nærmest, de Herrer Officere; derſom man

vilde prøve paa at afknappe deres Lønninger ſyn-derligt af patriotiſke Henſyn, tror jeg, de ville betakke ſig. Derſom det kan oplyſes, at der er viſe Behoere, ſom komme til at lide uforholdsmæssigt under det, der ſkal ſte til det almindelige ſælles Bedſte, turde der ogsaa være Anledning til at give diſſe nogen Erſtattung derfor. Den ærede Miniſter ſagde, at denne Ret, ſom Militæret havde, var Alderſtids Sævd, og det var alſaa Noget, man ikke kunde frigjøre ſig for, men ſelv om det er Tilfældet, er der ikke Noget iveien for, at det ad Lovgivningsveien bliver forandret, i ethvert Tilfælde forandres derhen, at der gives de Paagjældende Erſtattung. Naar der blev ſagt, at der ſjældent kommer Klager over, at der er ſket nogen Skade, og at der ogsaa grimme ſjældent er ſket nogen Skade, ligger det væſentlig i, at det Spørgsmaal er vanſkeligt at afgjøre, hvor ſtor Skade det gjør, naar en Afdeling Soldater marcherer f. Ex. hen over en Kløvermark eller hen over en Mark, ſom er færdig til at beſaas, og der ſaa kommer en Regnbyge. I ſlike Tilfælde er det meget vanſkeligt at afgjøre, hvor megen Erſtattung der ſkal gives. Men det hører alligevel til den Slags Ulemper, ſom, da de foregaa Mæret om og ſtadig i ſtørre Udſtrækning, efterhaanden ſom Soldaternes Vælfser udvide ſig, kan have ikke liden Betydning for de Paagjældende. Jeg tror derfor, at der er Anledning til at tage Sagen under nærmere Overveieſe, og jeg ſtal derfor anbefale at ſtemme for Udvalgets Indſtilling.

Da ikke Flere ønskede at udtale ſig, gik man til Afſtemning.

1) Indſtillingen under Nr. 8 af Udvalgets Flertal (Hummeluhr, Leth, Th. Nielsen, S. Pedersen og Thorup):

(Bet. Nr. 21.) Andragende fra Husmand og Privatlærer Poul Kriſtian Petersen i Gullestrup, Herning Sogn, om en Forandring i Lovgivningen om Ungdommens første Utergang, henviſes til Kirke- og Underviſningsminiſteren.

vedtoges med 42 St. mod 16.

2) Indſtillingen under Nr. 13 af Udvalget:

(Bet. Nr. 28.) Andragende fra Søren Senſens Enke i Utterup om en Underſtøttelſe til hendes Søn eller i alt Fald om fri Proces i en Sag angaaende en ham formentlig tilkomende Invalideunderſtøttelſe henviſes til Krigsminiſterens Underſøgelſe.

vedtoges med 59 St. mod 1.

3) Indſtillingen under Nr. 14 af Samme.

(Bet. Nr. 32.) Andragende, hvori 55 Behoere af Nyborg Omegn anføge om Tilveiebringelſe